

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.

Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

88

No. 277, Sat., Nov. 26, 1938

Židje in Hitler

Marsikdo je mnenja, da je nemški diktator Hitler še tekom zadnjega leta in letos se razsrdil na Hebrejce, ki prebivajo v Nemčiji in je sklenil jih zlepa ali zgrda uničiti. Nekega groza se je polotila skoro vseh civiliziranih držav, ko so ljudje zadnje čase brali "o nezaslišanih grozodejstvih," katera povzročuje Hitler nad Židi v Nemčiji. Mogočni židovski narod, ki ima pod kontrolo časopisje sveta in radio odajne postaje, zlasti pa mogočne finance, s katerimi kontrolira cele vlade, se je poslužil vsega tega svojega aparata, da je z živo besedil v črko predčel ostalem svetu, da je Hitler zadnje čase ponorel in bo absolutno poklal 600,000 židov v Nemčiji.

Toda kdor pozna razvoj dogodkov v Nemčiji od leta 1922 naprej, temu je znano, da Hitler že tedaj, ko je bil še navaden delavec in državljan, ni mogel videti Židov, ker je v njem prevladovalo mnenje, da so Židje največji izkorisčevalci nemškega naroda, med katerim so obogateli in v zahvalo skušajo vso Nemčijo spraviti pod svojo kontrolo.

Hitler je v letu 1924 spisal knjigo "Mein Kampf" v kateri podaja svoja naziranja glede Nemčije in razmer v Nemčiji in v kateri govori o svojih bodočih bojih in načrtih. Hitler je spisal dotično knjigo, ko se je nahajal v nemških zaporih, kamor je bil poslan radi veleizdaje, potem ko je neuspešno skušal v letu 1923 se polotiti nemške vlade.

Računa pa se, da je Hitler imel svoje načrte glede Nemčije, glede komunistov in glede Hebrejcov še prej, predno je pisal knjigo "Mein Kampf." Hitler ni mogel videti Židov že dolgo prej, predno je bil v Nemčiji obsojen. Zato je jako zanimivo slišati tozadenvno, kar piše John Huth, znani časnikar v New York Timesu glede Hitlerjevih prvotnih načrtov, predno je mogel kdaj sanjati, da pride k vladu.

Hitler je bil rojen v Avstriji leta 1899 in je bil po poklicu barvar, predno je služil v armadi. Po premirju se je naselil na Bavarskem, kjer je začel zbirati okoli sebe razne pristaše, ki so se ustanovili kot stranka in se imenovali "Nemška delavska stranka." Hitler je kmalu postal načelnik te stranke, katero je pozneje prekrstil v Narodno socialistično stranko. Stranka je vzbujala malo zanimanja, dasi ji je Hitler prerokoval, da bo nekega dne vodila usodo nemškega naroda.

Hitler je bil strog opazovalec dogodkov okoli sebe in kot je začel neizmerno sovražiti Žide, komuniste, marxove socialistike, boljševike, separatiste, boljno nemško državo Nemčijo in predvsem pa versalsko mirovno pogodbo. Začel je pridigati, da se mora nemški narod absolutno združiti, in da se mora vsaka "smet," med narodom odstraniti. S tem je mislil Žide in komuniste. Zahtevati je začel, da se vrnejo Nemčiji odvzete kolonije, brez katerih Nemčija ne more živeti, zahteval je odpravo brezposelnosti, nadalje, da je država deležna del dobričkov, katere delajo velike industrije. Smrtna kazen se mora vpečljati za profitarje, organizirati se mora ljudska arhiva, predvsem pa mora Nemčija začeti z brezobzirno vojno proti Židom in komunistom, katere je smatral za največje škodljivce nemškega naroda. In to je Hitler delal že pred letom 1924.

Hitler je sprejemal v svojo stranko samo Tevtone absolutno čiste krvi z najboljšim moralnim značajem. Kako je dobival pristaše? V Nemčiji je radi zgubljene vojne vladala silna mizerija in obup. Nemčija je postala zrelo polje, katerga so začeli obdelovati komunisti. In komuniste so spremno podpirali — Hebrejci. Nemški narod je bil od nekdaj vajen gospodarji in poveljevati. Po svetovni vojni je bil vržen ob tla. In ko se je oglasil Hitler z novimi nauki in prerokoval sijajno bodočnost Nemčiji, so začeli pristaši vreti k njemu. Kjer se je pojavit, tam so se zbirali ljudje. In govoriti lačemu narodu o doberem kruhu, politično propadlemu o gospodstvu in poveljevanju, to je vnele Nemce.

Pri vsem tem pa je Hitler, napačno ali resnično, dolžil Žide, mednarodne Žide, pa zlasti domače Žide, da so Nemčijo ponižali. Te njegove trditve so povzročile, da je nemški narod podivjal in začel s pogromom Židov. Ako bo Hitler odnesel iz te silne in okrutne borbe končno zmago, je vprašanje. Zaenkrat je videti, da je Hitler močnejši kot vse židovske bogastvo.

Kaj pravite?

"Kaj pa to pomeni? V Ameriški Domovini ste oglašali, da ima vaša hiša krasen velik lot, a zdaj vidim, da je lot komaj 75 čevljev dolg in komaj 25 čevljev širok." Tako se je pritožil kupec, ki je šel gledati hišo, ki je bila naprodaj. Prodajalec pa reče: "Da, dolžina in širina res nista veliki, ampak poglejte to sijajno višino!"

Nemci nimajo zdaj drugega v mislih kot, kako bi prišli do kolonij, ki so jim bile vzete po svetovni vojni. Največ sta jih počitali Anglia in Francija. Istočasno se pa vrsti v Nemčiji silno preganjanje Židov, katerih se hočejo Nemci na vsak način iznenediti. Nemcem se lahko ustreže v obeh ozirih, reši se jih Židov in da se jim kolonije nazaj. Anglia in Francija, tako bi mi svetovali, naj v Nemčiji pobereva vse Žide, do zadnjega peperaka in naj se jih naseli v afriških kolonijah. Potem naj se pa te kolonije ponudi Nemčiji za božjeno darilo. Akrabolt bi Hitler robantil in bi

BESEDA IZ NARODA

Rev. M. Jager:

"Župnik iz cvetočega vinograda"

Katoliški Slovenci v starem kraju so začeli izdajati kakih pet let nazaj poseben časopis, mesecnik, ki naj vodi delovanje in igranje na katoliških održih. Kajti eden ali drugi oder je začel vprizarjati igre, ki niso bile kaj primerne za katoliško društvo. Začele so se tudi širiti igre, ki so bile plitve vsebine, v katerih ni bilo nobene lepe vzgojne ideje, pač pa samo ljubezenska zgodba, drugega popolnoma nič.

In vendar ima gledališki oder lahko veliko vzgojnovo vrednost, in naj bi jo tudi imel! Zgodbe, ki jih ljudstvo gleda, naj imajo v sebi nauke, ki naj poučujejo ljudstvo, bodisi da ga navdušujejo za lepo in plemenito, bodisi da ga svare pred budim in slabim. Ni treba, da bi gledalci sami z besedami učili gledalce, gledalci sami naj iz igerke zgodbe dobes nauk, nehote, nevede, neprisiljeno, potem je igra vzgojna!

Da bi postali katoliški oder vedno bolj vzgojni, zato so mladi katoliški inteligenčni ustavniki poseben časopis, z naslovom "Ljudski oder." Ljudstvu v kostri naj služi ta časopis! In pod glavnim naslovom so izdajatelji dodali tudi njegovnamen: "List za poglobitev našega igranja."

Ta časopis torej že čez pet let vzgaja naše katoliške odre v domovini in jim daje smernice za njihovo delovanje. Prinaša poročila o vseh igrah, jih pripomora, ki so priporočila vredna in odsvetujejo v zavrača tiste, ki ne spadajo na katoliški oder, tiste, ki za ljudstvo nimajo nobene koristi.

Igro "Župnik iz cvetočega vinograda" pa ocenjuje ta časopis zelo laskavo in jo priporoča. Tačko piše o njej: "Timmermannov roman "Župnik iz cvetočega vinograda" je dosegel pri nas neverjetno velik uspeh. Flamska pokrajina — kjer se zgodba odigrava — je kakor naša, vse ljudje so nam tako blizu, da ni čudno, če je ravno ta roman takoj osvojil vsa srca." (V pojasmu noj omenim, da je pisatelj F. Timmermann spisal "Župnika iz cvetočega vinograda" najprej v obliku romana, pa sta ga potem z Veteranom preoblikovali v igro. Slovenski prevod te igre ima namen, *nutiti našim odrrom globoko versko in umetniško delo*, ki mu bo lahko sleherni sledil. Leontina, Izidor, župnik (glavni osebi te igre) in vsi ostali so živi ljudje, njih usoda je za naše življenje pomembna, *in želeti je, da bi na čim več odrh zaživel v čudovito lepo zgodbo.*"

Tako piše resen katoliški gledališki časopis o igri "Župnik iz cvetočega vinograda!" To igro pripravlja Svetovidski oder za decembra 4. Vredno bo, priti jo pogledat! Vstopnice so že na razpolago pri Novak's Confectionery po običajnih cenah, rezervirani sedeži po 50 centov, nerezervirani pa po 35 centov. Preskrbite si jih čim preje, da si zagotovite dober sedež. — Še več o tej igri zasleduje prihodnji teden v Ameriški Domovini.

"Jadran" gostuje

Na povabilo oseb, ki delujejo na Holmes Ave. pri Slovenskem domu, se je pveški zbor Jadran odločil, da vprizori, ali bolje povestano: ponovi svoj koncert v Slovenskem domu na Holmes Ave. in sicer v nedeljo 27. novembra. Oni, ki želijo, da bi se od časa do časa kaj vprizorilo na cedu Slovenskega doma na Holmes Ave., naj sedaj pokazejo, da to res želijo in Jadran bo

vedno pripravljen kaj lepega postaviti na oder. Napolnitveno dvoranu do zadnjega kotička in ne bo vam žal, ker ta koncert je nekaj posebnega in enakih slovenskih pavških zborov še niso prirejali v Clevelandu, kolikor je meni znano.

Koncert se bo vprizoril v treh dejanjih z mimiko in v krasnih kostumih. Naj vam podam v kratkem vsebino vprizoritve.

Fantje in dekleta so pravkar prišli na zajtrku in se napravljajo za delo. Eni imajo kose, drugi grablje, motike itd. Fantje bodo šli kosit, dekleta pa seno grabiti in pleti. Pri tem lepo zapojo: Če zlatu pogorje...

Fantje se odpravijo na delo, dekleta pa se kujojo in hočejo zaštrajkati radi prenizke plače.

Gospodar pride in jim pripoveduje, kako so srečne, ko imajo tako dobro hrano pri njem, ko bi doma otepavale samo zelje in žgance. Obljubi jim končno, da jim bo primaknil en groš. Stavka je končana. Dekleta veselo zapojo: Čuješ, čuješ, že je dan...

Na pozorišče pride sosedov Janez, ki veselo prepeva: Kosa je križavna, ljubca je veljavna, srce si mi vzela, ali načela. Od druge strani pride Micka. Ko jo Janez zagleda, zapojo: Dekle po vej povej, če me še ljubiš kej. Micka odpove: Jaz ti tako povem, da ljubit ne smem.

Pojavi se Kranjčev Jurij, ki je precej natrkan in misli, da je še vedno noč, čeprav je že velik dan, in hoče iti klicat Maričko. Mesto Maričke, se pa oglašajo poročila o vseh igrah, jih pripomora, ki so načrtovali vredna in nekaj storiti. Póoldne mora že ital v mestu, bo pa kar tam opravil vse skup. In tako je tudi bilo.

Drugi dan je nekoliko poležal, ker za botra itak človek ne gre vsak dan, pa je treba napraviti iz takega dne praznik. Potem se začne rihtati. Ob enajstih bo krst. Obriti se je treba, potem hajd srajco nase — o ti pretepana stvar, saj skoro ne bo kaj dejati v hlače, ko je tako kratka! Ja, vsi zeleni, rokavi pa tako dolgi, kakor bi bil človek opica in bi imel roke do kolen. Ja, arkaduš, krogole pa tudi tako tsasan, da ne bo moglo še Adamovo jabolko skakati gor in dol, kadar bomo Pepčka doma krstili. Kaj pa ta ovratnica, kar tako nekam vstran štrli! Aha, malo moram bolj nategniti — resk! — sedaj imam zlodja v rokah. Kdo bi si bil pa misli, da je stvar tako švoh, kakor da je iz pepirja narejena. Kaj sedaj?

Konec je bil ta, da je Mica tekla v domača trgovina, prinesla drugo novo srajce in drugo novo ovratnico. In vse je šlo lepo v redu potem, kajti Mica je kupila srajce in ovratnico pri domačem trgovcu, ki je član Progresivne trgovske zveze, a povrh je še dobila pet nagradnih listkov.

Moj ptiček, jaz dobro umejem bolest, ki uboga srce ti razvrta, pa pojdi z menoj kot tovariš mi zvest in skupaj bolesti nosiva.

Srce me boli, ko tem malim ne morem pomagati, dasi jih ljubim kakor svoje, a jih vidim zaupuščene v besedi, katero so prvič slišali v življenju, ko je ob njih zibelni pela mati krasno melodijo slovenske pesmi. Rečem še to, če bi ti otroci razumeli še bolj, bi bili razočarani.

Toda vi, pveci mladi, ni vas treba biti sram. Kjerkoli boste hodili in se bo pela slovenska pesem, pomagajte peti tudi vi, pa naj bo to v cerkvi, ali na veselici, ali v prosti naravi. Povsed sodelujte in pojte, pa vas bodo vse ljubili.

ZAPISNIK

redne 9. konvencije Slovenske dobrodeline zveze, dne 12. septembra 1938, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

(Nadaljevanje)

Ko pride na površje vprašanje dnevnic delegatov, brat Okorn protestira, da bi se odobrilo 8 dolarjev. Pravi, da ima delegacija 1 dolar na uro dovolj. Brat Dolenc protestira. Brat predsednik pojasni, da smo dnevnicu delegacije že sprejeli v soboto. Zapisnikar prečita sklep zbornice. Torej je vprašanje dnevnic iz dnevnega reda. Na red pride glasilo. Brat Pucelj meni, da smo pri tej točki iz reda, ker smo sklenili, da se bodo odprle ponudbe ob polpetih popoldne. Predsednik zagovarja, da je upravljeno se posvetovati z urednikom, ki ni delegat in potem dati pojasnila. Brat Pucelj vpraša, če so bile potem, ko je bila konvenčna seja končana, kake privatne seje. Predsednik zagovarja stališče, da ima pravico vsakega pred sejo zasliti, ako tako želi. Zalar se sklicuje na to, da se ne vemo, koliko bo glasilo sploh stalno. Brat predsednik vrže točko z dnevnega reda. Brat Gornik st. omenja, da odbor za sestavo pravil še ni sestavljen. Brat Pucelj izjavlja, da se bodo pravila lahko sestavila. Brat Turek st. vpraša glede tozadne debate na včerajšnji seji. Brat Pucelj predlaga, da bi se imenoval v odboru za sestavo pravil še en član. Predlagan in odobren je brat Surtz, tako da tvorijo ta odbor sedaj bratje Pucelj, Surtz in Rozman.

Brat Pollock poroča za odbor za pregledovanje knjig.

Poročilo odbora za pregled računov.

Cenjena zbornica!

Na prvem sestanku tega odbora dne 14. septembra je bil izvoljen za predsednika odbora brat Pollock in za tajnika brat Skuly. Predlagano in enoglasno sprejeto, da odbor ne bo pregledoval sledenih knjig in da se smatrajo postavke v poročilih kot pravilne:

- a) Certificate liens,
- b) Policy loans,
- c) Paid up liens,
- d) Bank balances,
- e) Outstanding checks,
- f) Paid death claims,
- General Ledger:

Pregled te knjige je dokazal, da so se v mnogih slučajih dohodki in izplačila napačno vknjiževala in se je radi tega moralno popravljati potom Journals (Journal entry). Ako bi se takoj pri sprejemjanju plačil takoj pogledalo, kam takoj vplačilo spada, bi bilo takoj pravilno vknjiženo, zmanjšale bi se popravilne vknjižbe.

Bolniški asesment št. 289 ni vknjižen ne v dohodkih ne v izdatkih. Ker je bil ta asesment vplačan od članstva, bi bilo priporočljivo, da se vknjiži kot rekord za bodočnost.

Legal Expense je bil v vsakem slučaju plačan iz sklada, v katerem je bilo vknjiženo posojilo. Svoje v vsakem slučaju so od \$70.00 do \$200.00.

Ravno tako so vknjiženi vsi dobički ali izgube pri prodaji posestev.

ŽUTI

Po nemškem izvorniku K. Maya

"Stojte — stojte — ! Strelijte — strelijte — !" je jeno vpli zunaj Žuti.

Prepozno — ! Niso ga poslušali, v blaznem strahu so drli iz hleva, mi pa smo prav tako naglo pritisnili za njimi. Nismo jim smeli dati časa, da bi obstali in se obrnili.

Anglež je tulil:

"Nad nje — ! Pobjite jih — ! Well — !"

In mahal je s kladivom po njihovih hrbitih, kot da želekuje.

"Brž — dalje — ven — !" so kričali junaki in tiščali k vratom. "Rešite se — ! Prihajajo! Prihajajo — !"

Kar smejal bi se bil najrajši. Ti strašni Žutovi ljudje — devetnajst jih je še bilo, odstevši ranjence, ki so obležali v pisarni — so divje bežali pred tremi! Vse je kričalo in tulilo, konji so se splašili, rezgatali so in bili krog sebe, zelo se je, da je pekel izpuštil tisoč vragov.

Misil sem le na enega, na Zutega.

Ali bi mi spet ušel — ? Žid je bil previsok, ni ga mogel preplezati. Vniti se je moral med hlevi na dvorišče in h glavnemu vhodu, tako sem sodil. Tam pa so stražili Škiperji na konjih in Halef tudi, ki bi ga bil pač rajši ustrelil, ko pa bi mu ušel.

Toda tam so stali in čakali tudi vaščani — . Tostran in onstran vrat — . Če so pomagali Perzu in planili nad nas, nam je utegnila slaba presti.

Take misli so mi begale po glavi, ko sem suval begunce v hrbet in pleča. Prepričan sem, da so sunke še mesece čutili.

Prav tedaj pa je od leve strani udaril konj po meni. Ni me zadel z vso močjo, pa opazil me je tako krepko, da sem padel.

Pobral sem se brž in mislio skočiti za begunce, ko sem čul za seboj Halefa:

"Kaj pa je, gospod — ? Čul sem glas twojega samokresa in kričanje. Kaj se je zgodilo?"

Ni namreč več videl ubežninkov. Zadnji so izginili skozi vrata proti gnojišču, Galingre in Lindsay pa za njimi.

Hlastnil sem mu:

"Napadli so nas v pisarni. Žuti je spet prost. Prignal ti ga bom. Vzemi tule najboljšega konja in ga pogazi, ko ti pribeli naproti!"

Ne utegnem se muditi. Žutovi ljudje bi se le opogumili, če bi jih prepričali gnali. In do boja ne sme priti, nevarno bi bilo za nas."

Odhitel sem skozi vrata in na gnojišče.

Nisem se zaman bal, — begunci so se postavili v bran.

"Udarite, sir!" sem kriknil lord Lindsay. "Ne smej obstat!"

Zagnal je krik za celo krdele Indijancev, zadržal z rokami in planil sred med sovražnike. Galingre se je bil kojunak. Tudi sam sem spet prav izdatno suval z repetirko.

Obrnili so se, bežali mimo predzadnjega in zadnjega hleva. Zutega ni bilo nikjer več videti.

Zavili smo krog ogla zadnjega hleva in prispevali za skladisce na desni strani dvorišča. In tam sem zagledal vrata, ki jih prej nisem opazil. Komaj

VI OGE v tej posojilnic

so zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge.

Plaćane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

dvajset korakov daleč so bila. Vse je vrelo k njim.

Ali je Žuti pobegnil skozi tista vrata — ? Se ušel mi bo — .

Skočil sem sredi begunce in jih razmetal ko snopje ter plamil na polje.

Res — !

Na levo so bežali njegovljudje, na desno pa je v skoku hotel Žuti. Jezdil je vranca.

Jeza me je lomila, da mi je ušel, ves razburjen sem bil, pa občudovaje mi je obviselo oko na krasni živali, — široke, krepe mišice, visoke, vitke noge, močna stegna, globoke prsi, potegnjen trup, dolg, raven vrat, zelo majhna glava — vsi vrabi, mož je jezdil pristnega polnokrvnega angleškega dirkača — . Kako je neki prišla žival v Rugovo — ?

Kar vesel sem bil njegove gibnosti in brzine. Na jezdeca pa sem pozabil.

Ah — ! Jezdec — ! Ni mi smel uit!

Dvignil sem repetirko, ostro sem maril. Ga bom zadel? Predaleč skoraj je bil za repetirko.

Nekaj se mi je zabliskalo pred očmi. Eden beguncev je planil mimo in zavijel nož proti meni.

Komaj sem še utegnil odskočiti. Napadalec pa je dobil v pleča kroglo, namenjeno Žutemu.

"Nazaj na dvorišče!" sem viknil Angležu in se že tudi obrnil. V divji gonji sta planila Lindsay in Galingre za menoj, nismo se več zmenili za begunce.

Na dvorišču je stražil Halef na neosedlanem konju.

Brez sape sem pripovedoval:

"Žuti je ušel proti vasi, angleškega vranca jezdil. Brž za njim, da kje ne ukrade Riha!

Poizvedi, kam se bo obrnil iz Rugove! Najbrž bo krenil proti morju, proti Skadru, Hamel-Amazatu naproti, da izropa Galingrejeve ljudi. Tod se ne sme več prikazati."

Allah je velik, vi pa ste slepi, da vam je ušel — ! je menil. "Kako dolgo naj jezdil za njim?"

"Poglej, kod beži, pa se vrni! Drugo bom sam oskrbel. In ne počenjam neumnosti!"

V skoku je šinil k vratom. Ranko je odrinil zapah in Halef je zdirjal na cesto, — pa ne sredi med vaščane, kakor sem mislil. Nikogar več ni bilo na cesti.

Pohitel sem za njim.

Ljudje so se poganjali po cesti proti vasi. Najbrž so videli, da je prišel Žuti izza združenja, pa so hiteli za njim.

Zutega ni bilo nikjer več videti, goščava ga je zakrivala. Kmalu je tudi Halef izginil.

Očko, Omar in Ranko so prisli za menoj.

"Ušel je?" je vprašal Očko.

"Da. Pa dobili ga bomo.

Vrnimo se na dvorišče! Ne utegnem se do dolga več muditi tod. Kar je še treba storiti, moramo opraviti brž."

Tudi vaški očete so bili radovalni. Pripravoval sem jim, kaj se je zgodilo. Nič niso rekli. Menda jim je bilo celo ljubo, da jo je Žuti popihal.

Celo naš starec si je oddahnih.

"Gospod, kaj bo storil?" je vprašal.

"Žutega bom spst ulovil."

"Ulovil — ? Pa stojiš tule in se ne ganeš — ! Kdor misli koga uloviti, mora hiteti za njim!"

"Saj že hitim, pa ne tako, kakor ti misliš."

"Ušel ti bo — !"

"Ne boj se!"

"Čas mineva, skril se ti bol!"

"Ga bom že našel."

Lepe obleke izdeluje Anica Rogelj Franks

in Vernie Sneller Franks

1032 E. 76th St.
Tel. EN-4296. (x)

— vzlikne Jagodkin. — Ra-

je grem v smrt, kakor pa da bi prosil tega človeka.

Tukaj je šampanjec, milostljivi gospod, — zashiši Jagodkin svojega sluha.

Dobro je. Postavi ga na mizo in odidi.

Ali naj natočim kozarec?

Da, natoči, toda hitro, hitro!

Sluga izvrši tiko gospodarjev ukaz in se nato odstrani iz sobe ter vrže pri tem vprašujoč pogled na Jagodkina.

To mi nikakor ne ugaja, — zašepe on in zapre vrata za seboj. — Izgleda kakor človek, ki hoče pravkar napraviti veliko neumnost.

Cim je Jagodkin ostal sam, pogledne iz telovnika majhen zložen papir.

On ga odpre. Vseboval je temnozeljeni prašek.

Strup! — zašepe on. — Torej mi vendar preostaja samo strup.

On se porogljivo nasmehne in istreže prašek v čašo šampanja, ki se je penil pred njim.

Ko sem bil bogat in srečen, — zašepe on, — sem se često vprašal, kako bom nekoč končal. Tedaj sem že nosil vedno strup pri sebi, toda nisem se nadejal, da bo nekoč pomenil za mene edini izhod.

Fedora, prekrižal ti bom račune. Bežim od tebe, lepi vrac.

— Ne triumfiraj prehitro, Ivan Jagodkin! Jagodkin se ne bo nikdar ponižal pred teboj. On dvigne čašo in jo nastavi na usodo. Toda v istem hipu, ko jo je hotel izpiti, jo spusti in sede brez moči na stol.

Klarisa!

To je bila edina beseda, ki jo je mogel izgovoriti.

V tej besedi je bilo vse, kar ga je še vezalo na življenje.

Stem imenom si je vrnil življenje.

Klarisa! — ponovi on. — Ne, ne morem umreti, ne da bi te še enkrat videl. Odkar sem se spomnil nate, nisem več v stanju, da se ubijem tu, v tej hiši, kjer me boš ti našla kot mrlja. Ne, ne smem zadati svojemu otrokute bolezni. Šel bom v kakšen samoten drevored. Tam hočem umreti.

Nesrečnež se dvigne in stopi pred zrcalo, da vidi, ali se mu poznajo njegove duševne muke. Ljudje so zahtevali, da se prezene vse Žide iz republike. Tekom bojev na ulicah je bilo ranjenih 32 fašistov in Židov. Pozneje so Židi bili prisiljeni zapreti svoje trgovine, ker so se ustrashili navalov. Končno je policija naredila mir.

Toda ko je sluga pogledal svetu gospodarju v obraz, se je prestrail. Svež in zdrav je odšel Jagodkin od doma, da preživi nekaj dni na lovu pri generalu Knudsonu, a sedaj je bil podoben starčku.

Jagodkin je povesil glavo na prsa in strmel pred se. — Nato da roko znak, da sluga odide. Toda ko se je ta hotel tiho odstraniti, mu zaklječil Jagodkin hitro:

— Kozarec vode, Jean! — Ali ne, nočem vode. Prinesi mi šampanja! Najboljšega kar ga imamo!

Cim je sluga odšel, skočil Jagodkin in začne letati kot divja žival po sobi. Oči so mu plamtele, srce močno bilo, a od časa do časa je divje zatulil.

— Okovala me je! — zavpije besno. — Zvezala me je ta Fedora in ta lovor Kardov, in jaz moram plesati, kakor ona žvižgata.

— Oh, ne morem raztrgati teh vez! Ne morem ničesar storiti. Ona dva me imata v svojih pešeh, ona me lahko — uničita.

— Ponaredil sem menico! — Oh, kaj naj storim, da se polnam tegu papirja?

Kardov se želi z menoj razgovarjati? — Ali hoče denarja? Ne morem si misliti, kaj mi hoče reči.

Moral se bom ponizati pred njim, moral ga bom prostiti, moral bom poklekiniti v prah pred tem beračem, ki je samo z zvajčico in podlostjo dosegel svoje mesto.

— Ne, ne, ne morem prenesti!

— vzlikne Jagodkin. — Ra-

preneha sleherna židovska trgovina v Nemčiji dne 31. decembra, 1938 s poslovanjem. Dotedaj mora biti plačanih viadu tudi 40 odstotkov kazni, ki je bila naložena Židom v Nemčiji. Goebbels je mnenja, da će Židje plačajo en tisoč milijonov dolarjev dolga, da jim še vedno preostaja dva tisoč milijonov za preživljjenje.

Nadaljnja republika poklicala poslanika

Bogota, Colombia, 25. nov.

Številne množice so včeraj po poldne korakale po ulicah glavnega mesta republike Colombia v zahtevale, da vlada prežene iz mesta nemškega poslanika, ker je berlinska policija netaknito postopala z diplomatičnimi uradniki republike Colombia. Obenem se je pred prebivalstvom začelo gibanje, da se bojkotira vse nemško blago. Vlada Colombia je včeraj že odpoklicala svojega poslanika iz Berlinja in ostane mesto najbrž nezasedeno.

Stanovanje se išče

za tri odrasle osebe z garažo, kopalico, rent se več kot \$25 na mesec.

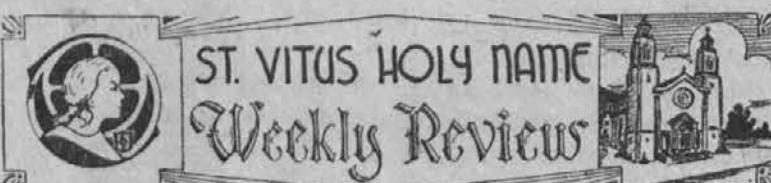
Mora biti med 65. cesto in Ansel Rd. Kdor ima kaj, naj pokliče Joseph Misic, Liberty 2182 po peti uri zvečer.

(277)

Hija naprodaj

Zenska, ki mora odpotovati iz mesta, bi rada prodala hišo 6

sob, v finem stanju, 19703 Kildeer Ave. Nekaj malega v gotovini. Odprtto v nedeljo popoldne, ali pokličite telefon: KENmore 0818 za dogovor.</p

Local Boy in Charity Game Today

Frank Klaus, St. Vitus '35, a senior at Cathedral Latin, will undoubtedly start at left end today in the annual charity game against West Tech. Klaus, who at the beginning of the season was hesitant at going out for the grid sport, had received Coach Herb Eisele's tribute as the most improved player on the Latin team and a very strong candidate for all scholastic honors.

Today's game means finis for active participation in high school football for Klaus. So, Frank, here's hoping you have a "happy ending"!

"Life and Literature," Social Meeting

Trivia

Ed Zakajsek and Tony Urbas seemed to be the most successful doubles teams in ping-pong. . . Al Intihar and Joe Marinko proved to be a tough combination as well. . . Lou Schuster, one of the better ping-pong players, batted out a few table tennis triumphs and then settled down to a quiet game of cards. . . The ping-pong tournament coming off soon should prove successful, for the players showed plenty of enthusiasm for the game. . . Unusual sight: two southpaws, Bill Tomec and Joe Marinko, teaming up in ping-pong. . . Father Jager stopped in briefly after a play rehearsal for a coming Slovenian play. . . Joe Skerbec puffed contentedly on a pipe. . . Joe Zelle and Frank Branisel exchanging views on radio. . . Charles Winters forming a group of fellows to go to the charity game this afternoon. . . Lou Kraje, Marty Sveti and Mike Kolar came together and appeared to have an enjoyable evening at cards. . . Add ping-pong enthusiasts: Andy Sirc, Dan Pustotnik, Jim Tramte, Al Koporc. . . Seems that the social meeting innovation is quite popular now that the long evenings are here again. . . eh what!

Tomorrow's Discourse

In another discourse in a series of talks on "Human Life," Father Gillis speaks on "Life and Literature" tomorrow at 6 over Station WTAM. The program, sponsored by the National Council of Catholic Men, is broadcast over a nation-wide NBC network.

Nominations at December Meeting

At the Holy Name meeting on Dec. 6 nominations for officers will be held. In addition, Joe Zelle, operator of amateur station W8FAZ will make arrangements to broadcast with another amateur in town from the meeting room. Ed Zakajsek is the temporary chairman of the meeting. A ping-pong tournament is also to be definitely planned.

Why Not?

In the church lobby is displayed an array of pamphlets which sell at 5 and 10 cents. Stop and look over the selection; there is certainly a pamphlet in the collection that will interest you, so why not satisfy that interest.

Thank You!

The St. Vitus' Dramatic Guild wishes to thank everyone who attended or assisted in any way at the English performance a week ago. Special thanks are accorded to Grdina Furniture for their generous co-operation in the use of furniture; to Slapnik Florists for

cial life of both men and women. Lira and the Theater Guild represent the cultural angle. Now, the same ideas, relatively, run in all these groups. By working hard and together, toward that common goal, we should attain that aim faster with a slow but steadier progress than now."

That in a few words is President Zamec's philosophy, the solution to better understanding between the various groups. Not that a misunderstanding exists, rather that a unified action is necessary to overcome obstacles in the way. Watch this lad, Zamec, he will go places, and so will the Orels!

"Zupnik iz cvetočega vinograda"

On Sunday, Dec. 4, 11 and 18, the Theater Guild presents a Slovenian play entitled "Pastor of the Blossoming Vineyard." All who have read the play or seen its preliminary scenes are enthusiastic admirers of the play. The play is translated from the German and deals with one of the chaotic periods in Teuton history. Many of the scenes are superb; the pastor is a poet who recites lines as he speaks. You will find this the finest drama yet presented on the St. Vitus' stage. The performance will be put on for three Sundays, so that everyone will have plenty of opportunity to see it. Father Jager is director, so you can expect the best acting of which our members are capable, and a truly excellent play.

PERSONALITY SKETCH

When anyone sees the president of any organization roll up his sleeves and engage in hard and earnest work, he has double reason to buckle down himself and push his group along. Such is Anthony John Zamec, better known as "Sammy" and president of the Orel Club of St. Vitus' Parish. Sammy is a real live-wire, full of pep, even more full of modern and new ideas about members and how an organization should be run. And his efforts are showing results.

Sammy is a native Clevelander, 24 years of age, and living at 1148 Norwood Rd. He attended St. Vitus' and East High schools. At the present time he is employed by the Bryant Heater Co., a firm dealing with air conditioners and heaters.

His chief sports are baseball and basketball. In 1934 he played first base for the champion Vidy Sports in the Holy Name loop of our parish. In 1931 he was playing on the Orel quintet which copped the basketball championship in its circuit. As an outfielder in softball, he was with the Orel champs of 1937. This year, also a winner, he managed the Orel Sports to another championship. "Sammy" Zamec is a winner!

Moreover, he has a pleasant personality, a willing ear for ideas of others, and a good talker himself. But it is his enthusiasm and spirit which makes itself felt, which produces results. With him at the helm, Orels will continue their steady climb upward. His popularity is deserved.

When approached for an interview, he had had the following comment to make with regard to the Orels and the parish:

(More Next Week)

SODALITY NOTES

New Members

Welcome to Y. L. S.

The feast of the Immaculate Conception will be celebrated Dec. 8, and for the 25th consecutive year the Y. L. S. will receive its new members into

its fold on this beautiful day of Mary's.

All girls are welcome to join our sodality, which is divided into a senior and junior division. Semi-monthly meetings are held in our remodeled clubroom, which contains an extensive library.

With our newly adopted plan, the club will be divided into standing committees of varied types to handle all arising problems and needs. Each member may choose the committee to which she finds herself best adapted. In this way every sodalist will be an active sodalist, doing the things for the club she enjoys. Chairmen will report the progress of each individual committee at the membership meetings so that we will all know what the other members are doing.

All girls—new girls, or those who may have, unfortunately, strayed away, are welcome to join our sodality, whose primary purpose is to promote personal holiness and active Catholicity. And saying it in very simple language, we, members, are getting health, wealth and happiness from a club which we know is based on solid ground and whose patroness never lets us down. And those are the good things in life, aren't they?

Post-Christmas Dance Coming

Dec. 28 the Y. L. S. will sponsor its post-Christmas dance in the school auditorium. Ruth Prijatek is in charge of the arrangements committee, which plans many novel surprises.

Tin Can Trophy

St. Marys, due to their victory over the juniors last Monday, were the recipients of a "tin can" trophy. The trophy, which was made by Frank Mocnik, is to be played for at basketball games yearly, according to present plans.

St. Mary's Spectator and Commentator

H. N. JUNIORS REVIEW

At the Meeting

The meeting was certainly well attended and among those present were a number of new members. Let's keep up the good work, boys. There is always room for more new members in the Holy Name Society. The boys proved at the meeting that they will not take the back seat for the coming year, but continue their activity more than they have in the past. Already the boys have a few surprises in store for the coming year. So watch this column for the announcement of those surprises.

The meeting must have been very hot for Bob Oslin, for he was seen fanning himself with a ping-pong paddle. It certainly was nice to see John Jevnikar back with us again. John has just recently recovered from a long illness. Stan Brodnik and Bill Planisek holding a caucus of their own. Still wondering who has been passing out all those cigars at the last few meetings.

Fred Tröbentar is one of the best listeners at the meetings. Frank Martich sitting all by himself. Wonder if he is trying to be a Garbo? All the boys were of the same opinion in regard to the autumn frolic. And that opinion was that it was a great success.

After the Meeting

The Holy Name boys gave a party in honor of Joe Zorko, who departed from the ranks of bachelorhood last Saturday. From sipping beer and nibbling pretzels to playing ping-pong and singing and what not, the boys had one grand time. Those of you fellows that missed the last meeting also missed a good time.

The boys did plenty of singing all evening, both in American and Slovenian. The No. 1 song hit of the evening was, "Those Wedding Bells Are Breaking Up That Old Gang

Refer to this column again next Saturday for further details.

JUNIOR JOURNAL

Juniors to Have Their Own Paper

The Holy Name Juniors will have an official organ starting in December. The paper, a mimeographed sheet, will be published by the members and will be called Junior Journal. The organ hopes to attract a greater interest in the club itself and in the writing angle as well.

Juniors Lose To St. Marys

Last Monday the Holy Name Juniors lost to a more experienced St. Mary's team at Holy Redeemer gym, 56 to 16. The one-sidedness of the score, however, may be explained to a misunderstanding. The misunderstanding was that our juniors are several years younger than the juniors from St. Mary's.

Onslin of St. Mary's easily stood out as the individual star, scoring 30 points. For St. Vitus Johnny Orehek, scoring eight points, stood out for the local team. Mike Tomec and Frank Jamnik scored four apiece for St. Vitus also.

"Tin Can"

On defense the entire St. Mary's team starred. Every point that St. Vitus scored was made from the middle of the floor. The St. Vitus' team was unable to break through the St. Mary's defense.

Dates to Remember

Sunday, Nov. 27, bowling match with St. Mary's Church councilmen.

Monday, Nov. 28, basketball practice at Holy Redeemer gym at 8 p. m.

Friday, Dec. 2, the Friday night social. Admission is only 10 cents.

ILIRJA

Among other numbers on our program on the evening of Dec. 4, the choir will present "The Angelus," by one of our Slovenian composers. Anyone, no matter what creed or nationality, would enjoy this church concert to be held at St. Mary's Church purely for its musical content. Surely all those who consider themselves lovers of music will not miss this opportunity. Parishioners are urged to attend not only to receive pleasure from an evening of sacred music, but also to show the singers that you are behind them and appreciate their efforts at this concert and also throughout the year.

Iliirja is always willing to lend a hand to different groups within the church circle, as it is willing to come to the aid of all other Catholic and cultural organizations.

Another announcement that we are most happy to make is that our old friend and staunch admirer, the Rev. Milan Slaje, will speak during the program.

After the concert, plans are being made for the benefit of all those who are curious about our beautifully remodeled rehearsal room.

Postlude

Among our most active bartenders at our church bazaar was O-4 (Ostir), aided by Ed Zellar and "Newsboy" Batich. . . Mr. Rakar headed the bartenders' union Sunday evening, giving him a hand were "Chuck" Tereek, Lou Opalek and Ed Planisek. . . Incidentally, business was busiest on Sunday, could it have been the diligent bartenders? . . . Oh, my gosh! Laddie Habjan assisted the beer slingers also. Judge Lausche has already renewed his associate membership, as have Mr. and Mrs. Kosmerl. Have you? . . . Tony Sedaj taking it easy Tuesday evening. Afraid of getting your feet wet from the sudsy beer? . . . Bet you could find

turkey in practically every house in Collinwood, especially those who attended the bar. . . What a feed they must of had at Anzlovar's with four of them.

All Around Town

MARIE PRISLAND CADETS

The Marie Prisland Cadets again feel very honored to salute all their guests who attended the "Varsity Hop" at Twilight Ballroom Saturday, Nov. 25. We know you all had a good time, because you told us so over and over again.

The ending of our popularity contest proved that Ann Smolik was M. P. C.'s most popular co-ed. We hope she keeps up the record.

We also wish to give a second salute to all who helped us make this affair a success, namely, the Western Reserve football team, Mr. Lawrence Bandi Sr., Mr. Jack Seelye and Anthony Pozelnik.

So now watch closely all the papers for our next affair, which will be a very novel idea.

M. P. Cadets, No. 50 SWU.

NEWBURG NEWS

The Ferfolia Furniture team will play Sunday, Nov. 27, at St. Stanislaus' basketball carnival. Get your tickets from any member of the team. The gym is at E. 71st St. and Forman and Lansing Aves.

Teams wanting to book games with the Furniture team please call Michigan 8990 any evening.

"On my girl last night — 'twas all she had."

Never depend on some one else to keep you in old age. Save for the future. Put your money in this institution. We offer SECURITY plus ATTRACTIVE RETURN. SAVINGS DEPOSITS have been earning more than postal saving — and government securities. The present liberal interest rate is 3%.

SAFETY FOR YOUR SAVINGS

St. Clair SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVE. ME. 5-570

You save as high as half, for a limited time. Payments as low as \$1.00 a week. Open evenings.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Avenue
819 E. 185th Street

Beros Studio

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6116 St. Clair Avenue

New . . . Modern . . . Spacious

—Every Convenience—

Tel. ENDicott 0670

Open Sundays